

Próza na volné téma

PONOŽKY

To snad není pravda, vztekle poznamenal domovník, půl desáté a lidi ještě otravují. Byl již v pyžamu a té funkce se vzdal už před měsícem, ale zatím nenašli náhradu. V panelovém věžáku nebylo o co stát. Dělal domovníka zadarmo, alespoň tak to tady chodilo, a nikdy by ji před třemi léty nepřijal, kdyby ho nerozčilovalo, že všechny domy okolo již dostaly nové zateplené fasády a plastová okna a tady se k tomu nikdo neměl. Ale teď, kdy se podařilo rekonstrukci prosadit, chtěl mít klid.

Ztlumil televizi a ze zvědavosti potichu našlapoval ke dveřnímu kukátku. Jestli tam bude zase Druláková z druhého patra, tak nejsem doma, sliboval si. Měl svým způsobem tu starou dámu rád. Pohybovala se již jen o berlích a někdy obešla i dům, protože pan doktor řekl, že se musí držet ve formě, a hlavně na sebe dbala. Nikdy neopomenul pochválit, že má hezkou blůzku nebo šaty a nápaditý šperk, a že na své roky má neustále šarm. Zatímco jí zářily oči, vysvětlovala znova a znova, že tak byla vychována a jako profesionální tanečnice ani jinak nemohla. Ale když to jen trochu šlo, raději se jí vyhnul. Byla věčně s něčím nespokojena. Naposledy přinesla na domovní schůzi plastový kelímek plný okvětních lístků z pelargonii z oken nad jejím bytem a dožadovala se, aby se rodina nad ní přestěhovala, nebo odstranila pelargonie. Vždyť já se ani nemohu dívat z okna, mám toho hned plnou hlavu, stěžovala si. Vyvolala také hlasování o zrušení předzahrádky u domu, poněvadž byla zalévána vodou ze zrušené prádelny ve sklepě a ona ji odmítala platit. Ale i když jí zrovna nic nevadilo, nebylo radno se s ní potkat. V domě bylo čtyřiatřicet partají a všechny znaly do podrobností její letitý zápas se soudy o jakési pozemky někde hodně daleko. A pokaždé, když se s ní potkaly, musely znovu vyslechnout dlouhé litanie, jaké má právní znalosti a že se nevzdá a jestli si někdo myslí, že stará bába umře a pozemky někdo shrábne, tak to tedy ne. Ale nezlobil se na ni, naopak, její kuráž v jejím věku obdivoval.

Opatrně poodsunul víčko na kukátku. Přesně jak se obával. Druláková. Stála tam opřena o berle, hlavu skloněnou a čekala. Co zase bude chtít? Že jí nejdou slovenské televizní programy, nebo nějaký opilec zvoní na venkovní zvonek? Stokrát se zapřísahal, že jí neotevře, ale nikdy svůj úmysl nedodržel. Přece jen, mohlo se přihodit i něco vážného. Tak pozdě večer nikdy nepřišla.

Pootevřel jen trochu, omlouval se, že už je v pyžamu v naději, že nebude zdržovat, ale její tvář dala tušit, že se něco stalo.

„Nezlobte se, že otravuji tak pozdě, ale odněkud teče voda, mám v kuchyni na stropě mokrý flek a pořád se zvětšuje.“

„Neblázněte“, nevěřičně pronesl domovník, „a ptala jste se sousedů?“

„Jela jsem přímo za vámi, nezvládla bych s těmi berlemi chodit od bytu k bytu a ani by mi neotevřeli. Vám přece jen jako domovníkovi spíše otevřou.“

Situace byla vážnější, než si byl ochoten připustit. Rychle se převlékl a byl zpátky.

„Pojďte“, otevřel dveře výtahu a galantně starou dámu vpustil dovnitř. „Vy jeďte domů a já půjdu po schodech od bytu k bytu. Až něco zjistím, dám vám vědět“.

Nechtěl se s ní zdržovat a věděl, že musí jednat rychle. Také chtěl předejít zbytečnému konfliktu zrovna se sousedy nad jejím bytem, kdyby voda tekla právě odsud. A také se na schodišťových stěnách dalo zjistit, odkud voda teče, protože koupelny a záchody sousedily právě s touto stěnou. Když sbíhal dolů, jeho předpoklad se potvrdil. To je přece od pana Horkla?!, nemohl si nevsimnout velkých mokvavých skvrn. Starému pánovi nedávno gratuloval k osmdesátým šestým narozeninám. No, to by bylo nadělení. Pan Horkel jako z udělání také nedávno neunikl pozornosti Drulákové. Prý z jeho okenního sušáku, bydlel dvě patra nad ní, teče na její parapet voda, protože si neumí pořádně

vyždímat prádlo. Samozřejmě, že neměla pravdu. Starému pánovi prala dcera, která mu občas přišla uklidit. Už si ani nevařil, jídlo vozila sociální služba. Do obchodu si ale zašel. Každé ráno s igelitkou, hůlkou, kravatou a ve vyžehlených kalhotách drobnými krůčky chodil pro čerstvé rohlíky. Tak ho to naučila jeho nebožka paní. Chodíš mezi lidí, tričko máš na doma, nenechávala se odbýt a on si slíbil, že si ji takto bude denně připomínat. Větší nákupy mu obstarávala dcera, ale na ty drobnější chodil sám. Prodačky ho měly rády. „Stará škola“, říkávaly. Pokaždé poděkoval a popřál hezký den. A o Vánocích nikdy nezapomněl dát pokladním malou bonboniéru. Prý za to, jak jsou s ním trpělivé. Zdráhaly se ji vzít, ale on se smál, a když všichni dávají doktorům, on si vybral je, protože jsou na něho laskavé každý den. Doktorům nemá za co. Leda tak udržovací poplatek, dělal si legraci sám ze sebe.

Zazvonil. Chvilí čekal, ale nikdo neotevíral. Zazvonil znovu. Přiložil ucho ke dveřím, zda neuslyší kroky, ale nic. Když i dlouhé zvonění bylo bezvýsledné, lekl se. Zrovna dnes dopoledne starého pána potkal. Stěžoval si, že upadl a bolí ho rameno. Byl u doktora, ale ten dnes neordinoval, až zítra. Měl sice na ordinaci cedulku zastupujícího lékaře i s adresou, ale vždyť ten druhý doktor o něm nic neví a takoví vás odbydou. To raději počká, vysvětloval. Trochu se uhodil i do hlavy, ale prý nic zvláštního. Určitě by poznal, kdyby šlo o něco vážného, snažil se rozptýlit mé obavy.

Volat hasiče, záchranku?, přemýšlel horečně. Nedej bože, aby se stalo ještě něco horšího. Mimoděk si vzpomněl, jak nedávno na vchodový zvonek zvonili nějací bezdomovci, kteří se chtěli dostat dovnitř ke krabici, kam lidé odhazovali letáky supermarketů. Když se zeptal, koho hledají, odpověděli, že jsou z pohřební služby a na dvacítku jim nikdo neotevírá. Tehdy se smál, že se nechal napálit, ale v domě bydlelo hned několik osamělých důchodců, a místo toho, aby přemýšlel, že by pohřební služba nejela do bytu, kde nikdo momentálně nebydlel, protože v něm po odstěhování posledních nájemníků probíhala rekonstrukce, běžel, aby zjistil, co se stalo. Až do té doby nikdy nepřemítal, že se může něco takového přihodit. Teď se bál. Vlastně se jen polekal, ale racionální myšlení získávalo rychle navrch. Až později si uvědomil, jak snadno je člověk schopen přijat sebesmutnější událost, pokud v tu chvíli musí jednat. Chtěl už běžet domů pro mobil, aby zavolal pomoc, když ho napadlo, že sousedé na patře mohou mít klíč. Někteří to tak dělávali. Stačilo párkrát si zabouchnout byt nebo nedostat volno z práce, aby otevřeli plynářům. Rychle zazvonil na vedlejší byty a pro jistotu i důrazně zabouchal. Měl štěstí..

Mezitím se, vyrušení zvoněním a boucháním, na schodišti shromáždilo několik sousedů. Také Druláková si nenechala ujít napětí, které všechny opanovalo. Vložil klíč do zámku, a jestliže až dosud leknutí potlačila nutnost jednat, nyní se opravdu bál. S podivem si uvědomil, kolik myšlenek a vzpomínek proběhne v takové chvíli hlavou během několika málo sekund. I nyní přesně věděl, co udělá, jen si neuměl poradit s projevy případného smutku, které by se slušely a jsou i očekávány, ale které dozajista ustoupí potřebě reagovat s chladnou hlavou.

Otočil klíčem. Vzrušený hovor na chodbě, kdy se každý vyhýbal vyslovit tu nejhorší předtuchu, ustal. Zraky se upíraly na dveře a napětí dostupovalo k vrcholu. Otevřel. Všichni strnuli. Uprostřed zatopené předsíně jako zjevení, s hůlkou a kravatou, pan Horkel.

Chvilí trvalo, než udivené pohledy sousedů vystřídala úleva. Jakoby již byli smíření s tím nejhorším, co by se mohlo stát a nyní se museli vypořádat s novou realitou.

„Už jsem ji zastavil“, prolomil pan Horkel trýznivé ticho. Zvonění sice slyšel, ale když zjistil, že má zatopený byt, bál se otevřít. Provinile se rozhlížel po ostatních jako školáček, který zrovna někde rozbil okno a očekával trest. Druláková stála vpředu a náhlou úlevu přítomných vystřídalo nové napětí. Pověstná svými konflikty se určitě jen tak nesmíří s mokrým stropem ve svém bytě. I starý pán se obával toho nejhoršího a zdálo se, že utekla celá věčnost, než sebral odvalu, aby ji nejistým hlasem předběhl.

„Omlouvám se, paní Druláková, samozřejmě, že všechno zaplatím. Jsem pojištěný. Chtěl jsem umýt nádobí, pustil jsem si do dřezu vodu a zrovna vysílali v televizi o tom zemětřesení v Itálii. Odběhl jsem, sedl a usnul. Opravdu ... opravdu, moc mne to mrzí, dám všechno do pořádku. Nemusíte se bát“

Druláková se stále ještě nemohla nasycit pohledu na spoušť, kterou voda napáchala, když ji z jejího pozorování vyrušila řeč starého pána. Zvedla oči a jejich pohledy se setkaly. Ona o berlích, on s hůlkou. Dva lidé, kteří měli něco za sebou. A zatímco ona se neustále bouřila proti všem zlořádům tohoto světa, on už dávno nemeditoval nad tím, proč se věci mají tak a ne jinak.

Domovník sledoval Drulákovou, jak se nemůže dočkat, až se starý pán přestane omlouvat a byl připraven zasáhnout, kdyby překročila únosnou mez. Ale když konečně začala, vyrazila všem dech.

„To nic, to se může stát každému“, překvapila. „Třeba to nebude tak hrozné, až to uschne. Mám ve sklepe zbytek barvy z posledního malování. Zavolám vnukovi. Je šikovný a určitě si s tím poradí“. V její tváři se rozhostil nevídaný shovívavý úsměv.

Sousedé se dívali jeden na druhého a neskrývali údiv. Kdosi zatleskal a ostatní se přidali. V tu chvíli na chodbě zazářily reflektory a na parketu se jako před dávnými léty vznášela půvabná, graciózní profesionální tanečnice. Paní Druláková.

„Tak a můžeme jít spát. Já ještě tady panu Horklovi pomohu vytřít“, zavelel bývalý domovník „a vy, paní Druláková“, usmíval se na hlavní hvězdu události, „řekněte mi, jak to děláte. Ráno nebo večer, pořád půvabná“.

„Já se omlouvám, ale tentokrát přeháníte“, odpověděla zjevně polichocena. „Víte, jak jsem zjistila, že odněkud teče voda, neměla jsem čas upravit se.“

„Ne, ne, je obdivuhodné, jak stále dobře vypadáte“, nenechal se domovník odbýt, doprovázejíc ji k výtahu.

Sousedé se rozešli. Ještě zaslechl, jak si ulehčeně přejí dobrou noc a ze zvyku, než vstoupil do zatopené předsíně, se zul. Ihned pocítil, jak mu ponožky nasákly vodou. Zasmál se, sundal je a odložil. Pan Horkel neustále dokola opakoval, že se omlouvá a stydí, a co nejhoršího, nemůže s úklidem pomoci, protože když se ohne, točí se mu hlava a v dřepu už dlouho nevydrží. „Mám doma archivní víno, vezmete si ho domů“, nabízel.

„Jen si je nechte“, odmítl domovník a vyprávěl, jak sám jako kluk vytopil sousedy v pět hodin ráno. „Pamatujete na osmašedesátý rok? Tatínek nás probudil, že k nám vtrhli Rusové a mne napadlo, že když bude válka, nepoteče voda a šel jsem napustit vanu. A vidíte, ani jsem nemusel usínat. Od rádia nás odtrhli až vytopení sousedé.“

Za půl hodiny bylo vytřeno. Ještě přehodil přes balkónové zábradlí mokrý koberec, na schodišti otevřel okna a vrátil se domů. Než usnul, několikrát se pousmál. Paní Druláková. Kdo by to do ní řekl. Napříště bude trpělivý, až mu bude vyprávět o aktuálním vývoji její pozemkové kauzy a justici rozhodně odsoudí.

.....

Ráno bylo zřejmé, že bude horký letní den. To je dobře, alespoň rychle proschnou zdi, pomyslel si domovník, když nemohl najít ponožky. Vzpomněl si, že je zapomněl u starého pána. Vyzvedne je odpoledne, až se vrátí z práce, vyřešil na místě drobný otazník.

Ale starý pán už čekal.

„Á, ponožky“, usmál se domovník, „to jste nemusel, zastavil bych se.“

„Vždyť to nestojí za řeč“ a jakoby ještě chtěl něco říct, odmlčel se. Možná chtěl dodat, že ponožky vypral, jako nepatrnou splátku za pomoc, které se mu dostalo. Tolik si přál dát najevo, že alespoň takto vyjádří vděk, ale naplánovanou větu nedokončil.

Domovníkovi vůně mýdla nebo nějakého pracího prášku neunikla a také si nemohl nevšimnout rozpaků starého pána.

„Voní lépe než včera, ale příště je neperte, ještě vás budu mít na svědomí“, zavtipkoval a poděkoval.